

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. І. ПИРОГОВА

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
для підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
з навчальної дисципліни «**КЛІНІЧНА БІОХІМІЯ ТА МІКРОБІОЛОГІЯ**»
(СПЕЦІАЛЬНОСТІ І2 МЕДИЦИНА)
на 2025-2026 н.р.

МОДУЛЬ 1. КЛІНІЧНА БІОХІМІЯ

Рекомендована література

Основна (Базова)

1. Клінічна біохімія. Текст і кольорові ілюстрації : пер. 7-го вид. / Мерфі М., Шривастава Р., Дінс К.; наук. ред. Лаповець Л. – К.: ВСВ «Медицина», 2024. – VIII, 183 с.
2. Клінічна біохімія : підручник: у 3 т. / Г. Г. Луньова, Г. М. Ліпкан, Л. В. В'юницька та ін./; за ред. Г. Г. Луньової. – Львів : ПП «Магнолія 2006», 2021. Т. 1. – 316 с.
3. Клінічна біохімія : підручник: у 3 т. / Г. Г. Луньова, Г. М. Ліпкан, Л. В. В'юницька та ін. /; за ред. Г. Г. Луньової. – Львів : ПП «Магнолія 2006», 2023. Т. 2. – 372 с.
4. Клінічна біохімія (підручник) / За ред. проф. Склярова О.Я. – К.: Медицина, 2006. – 432 с.
5. Клінічна біохімія тканин зуба і пародонта. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальностями «Стоматологія», «Біологія та біохімія», «Медицина» / Микитенко А.О. – Вінниця: Нова Книга, 2024.- 400 с.
6. Біологічна і біоорганічна хімія: у 2 книгах. — Книга 2. Біологічна хімія: підручник (ВНЗ IV р. а.) / за ред. Ю.І.Губського, І.В. Ніженковської. - ВСВ «Медицина». - 2021.- 544 с.
7. Губський Ю.І. Біологічна хімія. / Губський Ю.І. Київ-Вінниця: Нова Книга, 2021. – 656 с.
8. Biological and bioorganic chemistry: textbook: in 2 books. Book 2. Biological Chemistry / Gubsky Yu. I., Nezenkovska I.V., Korda M.M. ... Zaichko N.V. et al.; edited by Yu. I. Gubsky, I.V. Nezenkovska. – Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. – 544 с.
9. Rae P., Crane M., Pattenden R. Clinical Biochemistry (Lecture Notes) 10th Edition, Hoboken, NJ: Wiley, 2018.- 316 p.

Допоміжна

1. Клінічна лабораторна діагностика. Клінічна біохімія : підручник / В. Г. Хоперія, О. І. Харченко, Т. Б. Синельник та ін. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2022. – 600 с. – [40] с. іл.
2. Біохімія людини: підручник, 3-є видання, виправлене та доповнене / за ред. Я.І. Гонського, Т.П. Максимчука – Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2020. – 732 с.
3. Скляров О.Я. Біологічна хімія: підручник / О.Я. Скляров, Н.В. Фартушок, Т.І. Бондарчук. – Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2020. – 706 с.
4. Нельсон Д., Кокс М. Основи біохімії за Ленінджером / пер. з англ.: О. Ма-тишевська, наук. ред. перекладу: С. Комісаренко – Львів: БаК, 2015 – 1256 с.

5. Chatterjea M.N., Shinde Rana. Textbook of Medical Biochemistry. Jaypee Brothers Medical publishers (P) LTD, 2012. –876 p.
6. Harper's Illustrated Biochemistry Thirty Second Edition / Peter J Kennely. – Mc Graw Hill Education, 2023. – 813 p.
7. Навчально-методичний посібник з біологічної хімії: у 2-х частинах / за ред. Н.В. Заїчко, А.В. Мельника – Вінниця, 2019 р. – 135 с. (частина 1); 144 с. (частина 2).
8. Біохімічні показники в нормі і при патології, 2-е видання, / Л.І. Кобилінська, Т.І. Бондарчук, Х.М. Насадюк та ін. , за ред. професора Лесі Кобилінської.- К.: ВСВ «Медицина», 2025 – 415 с.
9. Ciaccio, M., & Agnello, L. (2020). Biochemical biomarkers alterations in Coronavirus Disease 2019 (COVID-19), *Diagnosis*, 7(4), 365-372. doi: <https://doi.org/10.1515/dx-2020-0057>
10. Deng, X., Liu, B., Li, J., Zhang, J., Zhao, Y., & Xu, K. (2020). Blood biochemical characteristics of patients with coronavirus disease 2019 (COVID-19): a systemic review and meta-analysis, *Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (CCLM)*, 58(8), 1172-1181. doi: <https://doi.org/10.1515/cclm-2020-0338>

Інформаційні ресурси

Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>

Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmu.edu.ua>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

PubMed : <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

International Union of Biochemistry and Molecular Biology (IUBMB): <https://iubmb.org>

FEBS: Federation of European Biochemical Societies: <https://www.febs.org/>

Державний реєстр харчових продуктів спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок.
http://www.moz.gov.ua/ua/portal/reg_foodstuff.html

<https://www.brenda-enzymes.org/>

<https://www.enzyme-database.org/news.php>

The UKRAINIAN BIOCHEMICAL SOCIETY – UBS
https://www.biochemistry.org.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=273&Itemid=803&lang=uk

Завідувач кафедри

біохімії ім. професора О. О. Пентюка

Наталія ЗАІЧКО